

■ Trots att Rossinis *Semiramide* har spelats in flera gånger tidigare, ville dirigenten Mark Elder göra en till – i originalversionen med olyckligt slut. FOTO: RUSSELL DUNCAN

Semiramide en lång och het operarararitet

Engelska Opera Rara har hittat sin nisch genom utgivningen av rariteter. Inspelningen av Rossinis *Semiramide* med periodmusiker i originalversion är på många sätt förtjänstfull.

OPERA

Rossini: Semiramide
Orchestra of the Age of Enlightenment & Opera Rara Chorus.
Dirigent Sir Mark Elder. I roller-na: Albina Shagimuratova, Daniela Barcellona, Mirco Palazzi, Barry Banks med flera. (Opera Rara)

"Musikbranschen är ett grymt och grunt penningdike, en lång plastad korridor där tjuvar och hallickar får härja ostörda medan rättskaffens män dör som hundar. Det finns också en negativ sida." När den legendariske gonzo-journalisten **Hunter S. Thompson** skrev dessa ord avsåg han nog främst rockmusikbranschen. Men man får inte glömma att de stora skivbolagen inte skulle ha ägnat sig lika intensivt åt klassisk musik om det inte vore för megavinsterna de gjorde från popskivor. Numera är det bara en handfull skivbolag som tjänar någorlunda hyggligt på att ge ut konstmusik. Opera är en speciellt dyr verksamhet och inspelningar av kompletta verk är nu mer än någonsin en nischverksamhet. En operainspelning som säljer i 30 000 exemplar betecknas som en stor succé och då är det ganska sannolikt att **Jonas Kaufmann**, **Anna Netrebko**, **Juan Diego Florez**, **Renée Fleming** eller **Joyce DiDonato** finns på rollistan.

Opera Rara är ett engelskt skivbolag som inte har råd med dylika stjärnor. Denna stiftelse är helt beroende av privata donationer och skivförsäljning. De senaste 40 åren har man med en begränsad budget ändå lyckats spela in femtio kompletta operor, varav trettio världspremiärer, och hjälpt att återuppliva

intresset för tonsättare som **Meyerbeer**, **Mayr**, **Mercadante** och **Pacini**. **Donizettis** många okända verk (han skrev närmare 75 operor) hör till Raras specialiteter.

Rossini med periodmusiker

Rossinis Semiramide (1823) kan knappast kallas ett okänt verk och det existerar faktiskt redan sex olika inspelningar. Men den mångsidige brittiske dirigenten **sir Mark Elder**, som även är Opera Raras konstnärliga ledare, ville ta fram originalversionen med det olyckliga slutet och inte alltför många utsmyckningar. Dessutom kunde han lita på stöd av tidig musik-specialisterna i Orchestra of the Age of Enlightenment; en mer lyhörd ensemble hittar man inte i England som klarar av både col canto-ackompanjering och Rossinis "start-och-stopp-stil". Men samtidigt är *Semiramide* ett väl genomkomponerat verk. Visst, fyra timmar blir lite för mycket av det goda (framför allt första akten). Librettot, som tar avstamp i **Voltaire's** pjäs, är dock onekligen gripande, som en bel canto-tonställning av *Game of Thrones* blandad med **Aischylos** drama *Orestes*.

Femton år har förflutit sedan **Babyloniens** drottning **Semiramide** mördade sin man, tillsammans med prins **Assur**. Hennes son försvann i samma veva och antas vara död. Men **Arsace** adopterades på annat håll och har blivit en duktig militär. När *Semiramide* ska välja en efterträdare blir hon begejrad av den stillige officeren, omedveten om att det är hennes förlorade son. Men **Arsace** planerar att gifta sig med **Azema** och **Assur** har sik-

tet inställt på både tronen och samma prinsessa. "Winter is coming", som det illavarslande brukar heta i *Game of Thrones*.

Kontrollerad virtuositet

Joan Sutherland och **Marilyn Horne** (i byxrollen som **Arsace**) hjälpte att återuppliva Rossinis dramatiska mästerverk under 60- och 70-talet. **Joan "La Stupenda" Sutherland's** halsbrytande vokala volter är inte längre på modet men **radarparets** inspelning, med maken **Richard Bonyng** på dirigentpulten, förblir en klassiker.

Den ryska koloratursopranen **Albina Shagimuratova** tolkar den fantastiskt svärjungna titelrollen avsiktligt med mindre virtuositet än **Sutherland**, men med desto större inlevelse. **Mezzosopranen Daniela Barcellona** kan mäta sig i alla avseenden med **Hornes** legendariska tolkning. **Shagimuratova** och **Barcellona's** två duetter, framför allt *Ebbene, a te, ferisci*, är fullständigt perfekta. **Mirco Palazzi** (**Assur**) har en basröst som kan låta förtroendeingivande samtidigt som den är oleyksbådande.

Denna mastiga version av Rossinis bästa opera seria erbjuder flera chanser för solisterna att lysa i rampljuset. Opera Raras kör figurerar flitigt och är fullkomligt strålande. Men som så ofta när det gäller denna genre borde man nog se verket för att riktigt kunna uppskatta det.

Opera Raras nästa projekt är **Puccinis** debut *Le Villi* (Häxor) som inte har hörts i den ursprungliga enaktsversionen sedan 1880-talet.

ALBERT EHRNROOTH